

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ
«АСИСТЕНТ ЕРГОТЕРАПЕВТА»

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ДУ «Центр розвитку
медсестринства Міністерства охорони
здоров'я України»
від 2025 р. №

Професійний стандарт розроблено та
затверджено згідно з вимогами статті
4² Кодексу законів про працю України
на підставі:

Висновку Національного агентства
кваліфікацій до проекту професійного
стандарту «Сестра медична/брат медичний
загальної практики – сімейної медицини»,
схваленого рішенням Національного агентства
кваліфікацій № від 2025 р.
(відповідно до протоколу засідання
Національного агентства кваліфікацій
№ від 2025р.), про дотримання під час
підготовки проекту професійного стандарту
вимог Порядку розроблення, введення в дію та
перегляду професійних стандартів,
затвердженого постановою Кабінету
Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373;
Висновку Професійної спілки працівників
охорони здоров'я України погодження проекту
професійного стандарту «Сестра медична/брат
медичний загальної практики – сімейної
медицини».

I. Назва професійного стандарту.

Асистент ерготерапевта

II. Загальні відомості професійного стандарту.

1) Мета діяльності за професією.

Полягає у визначенні єдиних вимог до компетентностей, знань, навичок та відповідальності фахівця, що забезпечує якісну підтримку ерготерапевтичного процесу. Стандарт спрямований на уніфікацію професійної діяльності, підвищення ефективності реабілітаційних втручань.

2) Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби).

Секція Q	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Розділ 86	Охорона здоров'я	Група 86.1	Діяльність лікарняних закладів
				Клас 86.10	Діяльність лікарняних закладів
				Група 86.2	Медична та стоматологічна практика
				Клас 86.9	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

3) Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій».

Асистент ерготерапевта, 3226.

*Професійна кваліфікація «Асистент ерготерапевта» здобувається у системі післядипломної освіти у сфері охорони здоров'я шляхом проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Асистент ерготерапевта».

4) Узагальнена назва професії (за потреби) (зазначаються узагальнені назви професій або їх нові назви, що виникають у процесі аналізу діяльності за професією/групою професій).

Асистент ерготерапевта.

5) Назви типових посад (за потреби) (зазначаються типові посади, які може займати особа за визначеною (визначеними) професійним стандартом професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями); Є відповідно до порядку розроблення стандартів.

Асистент ерготерапевта.

6) Назва (назви) професійної (професійних) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій.

Асистент ерготерапевта: 5 рівень НРК.

Асистент ерготерапевта: 6 рівень НРК.

7) Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи:

- диплом бакалавра у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І7 Фізична терапія та реабілітація за спеціальностями;
- сертифікат про присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації «Фізична терапія та ерготерапія», виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;
- сертифікат про присвоєння/підтвердження рівня професійної кваліфікації «Фізична терапія та ерготерапія», виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;
- документ, що підтверджує володіння державною мовою відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- документ (диплом, сертифікат тощо) про присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах), виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток.

1. Здобуття професійної кваліфікації.

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри (та інші уповноважені суб'єкти)	Суб'єкти освітньої діяльності
Асистент ерготерапевта	не передбачено	Підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І7 Фізична терапія та реабілітація за спеціальностями (спеціалізації/освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія»), проходження

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри (та інші уповноважені суб'єкти)	Суб'єкти освітньої діяльності
		циклу спеціалізації за спеціальністю «Фізична терапія та ерготерапія»

2. Професійний розвиток.

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації:

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри (та інші уповноважені суб'єкти)*	Суб'єкти освітньої діяльності
Асистент ерготерапевта базовий рівень	Наявність освіти не нижче першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Фізична терапія та реабілітація за спеціальностями та професійної кваліфікації «Асистент ерготерапевта», стаж роботи за спеціальністю «Асистент ерготерапевта» понад 3 роки, отримання не менше 30 балів безперервного професійного розвитку сумарно за період здійснення професійної діяльності за спеціальністю «Асистент ерготерапевта» та наявність документа, що підтверджує виконання вимог до рівня професійної кваліфікації «Асистент ерготерапевта» відповідно до розділу VI цього стандарту або наявність сертифікату про кваліфікаційну категорію за спеціальністю «Асистент ерготерапевта».	Підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І7 Фізична терапія та реабілітація за спеціальностями (спеціалізації/освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія»), кваліфікація в дипломі – «Асистент ерготерапевта», проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Асистент ерготерапевта», без вимог до стажу роботи та безперервного професійного розвитку на момент присвоєння рівня професійної кваліфікації «Асистент ерготерапевта».

*Присвоєння рівня професійної кваліфікації здійснюється суб'єктами проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я відповідно до вимог нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України.

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації:

Передбачено обов'язкове проходження безперервного професійного розвитку, що може здійснюватися шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти відповідно до вимог законодавства. Інструктаж з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту проводиться один раз на рік.

Підтвердження професійної кваліфікації та рівня професійної кваліфікації здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України.

IV. Аббревіатури, скорочення (за потреби)

ВІК	Відділ інфекційного контролю
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я
ЕСОЗ	Електронна система охорони здоров'я
ЕМД	Екстрена медична допомога
ЗІЗ	Засоби індивідуального захисту
ЗОЗ	Заклад охорони здоров'я
ІПР	Індивідуальний план реабілітації
КНП	Комунальне неприбуткове підприємство
КП	Комунальне підприємство
МІС	Медичні інформаційні системи
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
НРК	Національна рамка кваліфікацій
шкала-МоКА	Montreal Cognitive Assessment (Монреальська когнітивна оцінка)
шкала -MMSE	Mini-Mental State Examination (Міні-ментальний стан тест)
ФОП	Фізична особа-підприємець
DRS CABCS	Алгоритм надання домедичної допомоги
ICF	International Classification of Functioning, Disability and Health — Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я
WHO	World Health Organization — Всесвітня організація охорони здоров'я

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
А. Організація професійної діяльності	А1. Здатність застосовувати у професійній діяльності чинні законодавчі, нормативно правові акти України, суб'єктом господарювання, що має ліцензію на здійснення медичної практики (в подальшому заклад охорони здоров'я) в межах компетентності.	А1.31. Нормативно-правові акти, що діють у сфері охорони здоров'я та регулюють надання реабілітаційних/ерготерапевтичних послуг в межах компетентності. А1.32. Правила організації праці відповідно до умов трудових або цивільно-правових відносин закладу охорони здоров'я / відділення реабілітації/ерготерапії. А1.33. Закон України “Про охорону праці”. А1.34. Принципи неприпустимості корупції та будь-яким іншим проявам недоброчесності.	А1.У1. Дотримуватись положень нормативно-правових актів, що діють у сфері охорони здоров'я та регулюють надання реабілітаційних/ерготерапевтичних послуг. А1.У2. Володіти методами, інструментами збору та аналізу інформації. А1.У3. Дотримуватись встановлених правил організації праці відповідно до умов трудових або цивільно-правових відносин. А1.У4. Діяти відповідно до Закону України “Про охорону праці”.	А1.К1. Взаємодіяти із зацікавленими особами, адміністрацією та колегами (мультидисциплінарною командою, інших медичних установ), пацієнтами/клієнтами та іншими зацікавленими особами в межах компетентностей.	А1.В1. Персональна та адміністративна відповідальність за порушення законодавчих, нормативно-правових актів України у професійній діяльності.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		A1.35. Норми сучасної української мови, включаючи граматику, орфографію, пунктуацію, стилістику та професійну термінологію, необхідні для ефективного усного і письмового спілкування в межах професійної діяльності. A1.36. Локальні нормативні документи ЗОЗ, посадові інструкції, протоколи, внутрішні регламенти.	A1.У5. Застосовувати державну мову відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у професійній діяльності. A1.У6. Поширювати серед колег інформацію щодо оновлення / введення в дію нормативних документів.		
	A2. Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог професійної етики.	A2.31. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я». A2.32. Нормативно-правові акти МОЗ України, що регулюють проведення реабілітаційних заходів і послуг.	A2.У1. Діяти відповідно до Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» A2.У2. Використовувати нормативно-правові акти МОЗ України, що регулюють проведення реабілітаційних заходів і послуг.	A2.К1. Взаємодіяти із колегами, адміністрацією, зацікавленими особами.	A2.В1. Персональна та адміністративна відповідальність за порушення законодавчих, нормативно-правових актів України у професійній діяльності.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		A2.33. Знати етичний кодекс.	A2.У3. Діяти відповідно до етичного кодексу.		
	A3. Здатність організувати власну професійну діяльність асистента ерготерапевта та взаємодію з колегами, пацієнтами і створення безпечного середовища.	A3.31. Знати чинне законодавство України, що регламентує надання реабілітаційних послуг, з урахуванням різних організаційно-правових форм медичної практики (КНП, КНТ, ФОП, КП). A3. 32. Знати принципи організації роботи відділення/центру реабілітації, правила внутрішнього трудового розпорядку, передбаченні статуту закладу. A3.33. Знати алгоритм дій для створення безпечного середовища для пацієнтів/клієнтів та їх законних представників, медичного персоналу.	A3.У1. Діяти згідно Наказів МОЗ України, що регламентують діяльність ЗОЗ, які надають реабілітаційні послуги та локальних документів ЗОЗ. A3.У2. Дотримуватись принципів організації роботи відділення/центру реабілітації, правил внутрішнього трудового розпорядку. A3.У3. Застосовувати план-заходів та алгоритм дій для створення безпечного середовища для пацієнтів/клієнтів та їх законних представників, медичного персоналу.	A3.К1. Взаємодіяти із адміністрацією та колегами (мультидисциплінарною командою). A3.К2. Взаємодіяти з пацієнтами та їх оточенням.	A3.В1. Персональна та адміністративна відповідальність за порушення вимог статуту, положення про відділення, правил внутрішнього трудового розпорядку, посадової інструкції, кодексу етики тощо.
	A4. Здатність збирати, аналізувати та вести	A4.31. Правила ведення, зберігання та захисту	A4.У1. Виконувати норми та правила ведення,	A4. К1. Комунікація з пацієнтами, їх	A4.В1. Персональна та адміністративна

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	необхідну медичну, обліково-звітну та статистичну документацію, використовуючи можливості МІС та інших носіїв інформації при наданні ерготерапевтичних послуг.	медичної документації в паперовій та електронній формі (включно з використанням ЕСОЗ) з урахуванням вимог чинного законодавства. A4.32. Основи використання комп'ютерних та мобільних пристроїв, програмного забезпечення, принципи роботи МІС та ЕСОЗ. A4.33. Структуру ЕСОЗ та форми представлення інформації в ній. A4. 34. Розуміти принципи якості надання реабілітаційних послуг та необхідність точного, повного та своєчасного ведення документації як складової забезпечення якості.	збереження встановленої медичної документації, згідно з Порядком інформаційного забезпечення ЗОЗ. A4.У2. Використовувати комп'ютерні та мобільні пристрої, програмне забезпечення для роботи МІС та ЕСОЗ. A4.У3. Дотримуватись правил кібербезпеки та кібергігієни з метою забезпечення конфіденційності та захисту медичної інформації; дотримуватись базових принципів, вимог і політики безпеки на професійному рівні.	законними представниками/догладальниками, медичними працівниками, відділом технічної підтримки МІС та ЕСОЗ, організаційно-методичним відділом ЗОЗ.	відповідальність за ведення записів та внесення даних у медичні інформаційні системи; забезпечує точність, актуальність та захист персональних даних.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		A4.35. Принципи та вимоги щодо захисту персональних даних, кібербезпеки, кібер гігієни в цифровому середовищі.			
	A5. Спільно з ерготерапевтом брати участь у підготовці даних до аналізу та звітності, надавати інформацію для оцінки ефективності реабілітаційного втручання.	A5.31. Цілі, принципи та етапи реабілітаційного втручання, типи функціональних порушень та методи їх оцінки. A5.32. Показники результативності реабілітації (функціональна незалежність, якість життя, рівень активності). A5.33. Стандартизовані інструменти оцінки (шкали -MMSE, МОКА, індекс Бартел тощо). A5.34. Критерії успішності втручання, що використовуються ерготерапевтом.	A5.Y1. Вести первинну документації відповідно до затверджених форм та стандартів (журнали спостережень, карти оцінки функціонального стану, щоденники активності пацієнта). A5.Y2. Використовувати цифрові інструменти (таблиці, бази даних, електронних медичних систем) для впорядкування та передачі інформації ерготерапевту.	A5.K1. Взаємодія з ерготерапевтом щодо уточнення критеріїв збору даних, очікуваних результатів та форм представлення інформації з дотриманням принципів конфіденційності та професійної етики. A5.K2. Підтримка конструктивного діалогу з пацієнтом/клієнтом (за потреби) для уточнення суб'єктивної оцінки ефективності втручання.	A5.B1. Персональна відповідальність за забезпечення достовірності, повноти та своєчасності наданої інформації ерготерапевту. A5.B2. Персональна відповідальність за збереження конфіденційності персональних даних пацієнтів відповідно до чинного законодавства та етичних норм.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
			A5.Y3. Виявляти змін у функціональному стані пацієнта/клієнта, що можуть свідчити про ефективність або неефективність втручання. A6.Y4. Співставляти зібрані дані з цілями реабілітації. A5.Y5. Підготовлювати узагальнену інформацію для подальшого аналізу ерготерапевтом (наприклад, динаміка виконання завдань, рівень залученості пацієнта, відповідність цілей втручання, навантаження тощо).		
	A6. Здатність надавати ерготерапевтичні послуги відповідно до практик, заснованих на доказах.	A6.31. Основні принципи доказової практики (Evidence-Based Practice).	A6.Y1. Брати участь у впровадженні та адаптації результатів досліджень у практичну діяльність відповідно до доступних доказів.	A6.K1. Комунікувати з іншими фахівцями сфери охорони здоров'я, освіти, соціального захисту для застосування	A6.B1. Персональна відповідальність за виконання реабілітаційної програми заснованої на доказах.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		A6.32.Принципи доказовості у виборі та застосуванні методик. A6.33.Користуватися вже рекомендованими та затвердженими практиками. A6.34.Орієнтуватися у базових рівнях доказовості (на практичному рівні, без аналізу статистики). A6.35. Основи доказової практики та орієнтація в надійних джерелах професійної інформації (клінічні настанови, протоколи, навчальні ресурси).	A6.У2. Впроваджувати оптимальні методи, стратегії реалізації та документування ерготерапевтичних послуг на основі критичного аналізу даних досліджень та потреб конкретного клієнта/пацієнта. A6.У3. Впроваджувати методи, підібрані ерготерапевтом.	принципів практики, заснованої на доказах, у різних аспектах роботи з клієнтом/пацієнтом та їх законними представниками.	
	A7. Здатність володіти та використовувати цифрові знання, навички та вміння під час надання ерготерапевтичних	A7.31. Принципи роботи з цифровими інструментами.	A7. У1. Користуватися сучасними цифровими інструментами.	A7. К1. Комунікація з системним адміністратором та з працівниками по технічному обслуговуванні цифрових	A7.В1. Персональна відповідальність за користування цифровими інструментами.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	послуг.			інструментів.	
Предмети та засоби праці: Законодавчі та нормативно-правові документи: - Законодавчі та чинні нормативно-правові акти, що регламентують роботу закладів охорони здоров'я України. Фахова література: - Вільний доступ до фахової літератури. Документація: - Внутрішні нормативні документації закладу охорони здоров'я. Цифрові інструменти: комп'ютер/ноутбук, принтер, сканер з доступом до інтернет мережі, ліцензійні програмні забезпечення для роботи у відділенні реабілітації/ерготерапії тощо. Засоби зв'язку. Канцелярське приладдя. Засоби індивідуального захисту. Меблі: стіл, стільці, шафи для зберігання документації тощо.					
Б. Обстеження пацієнта, планування та виконання ІПР	Б1. Здатність здійснювати обстеження пацієнта/клієнта під керівництвом ерготерапевта.	Б1.31. Основи нормальної та патологічної анатомії, фізіології, з урахуванням вікових, гендерних і функціональних особливостей пацієнта/клієнта. Б1.32. Принципи ерготерапевтичного обстеження: спостереження, опитування, тестування, аналіз середовища.	Б1.У1. Під керівництвом ерготерапевта здійснювати базове функціональне обстеження (рух, рівновага, координація, самообслуговування). Б1.У2. Збирати анамнестичні дані та спостерігати за поведінкою пацієнта в контексті повсякденної активності.	Б1.К1. Професійно комунікувати з пацієнтом/клієнтом їх законними представниками, дотримуючись принципів етичної взаємодії.	Б1.В1. Персональна відповідальність за забезпечення конфіденційності та етичності під час збору інформації. Б1.В2. Персональна відповідальність за точність, повноту та своєчасність документування результатів.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		Б1.33. Класифікації функціональних порушень (ICF, WHO) в межах своєї компетентності. Б1.34. Етичні та правові аспекти обстеження пацієнтів. Б1.35. Стандарти безпеки та інфекційного контролю під час обстеження.	Б1.У3. Використовувати прості інструменти оцінки (шкали) згідно з інструкціями. Б1.У4. Документувати результати обстеження відповідно до встановлених форм. Б1.У5. Під керівництвом ерготерапевта визначати потребу в адаптації середовища або допоміжних засобах на основі спостережень.	Б1.К2. Пояснювати мету та етапи обстеження доступною мовою пацієнтам/клієнтам та їх законними представниками. Б1.К3. Передавати зібрану інформацію ерготерапевту чітко, структуровано та конфіденційно. Б1.К4. Взаємодіяти з мультидисциплінарною командою щодо уточнення даних та планування втручання.	
	Б2. Здатність застосовувати принципи біомеханіки, кінезіології, моторного контролю та ергономіки для підтримки	Б2.31. Основи біомеханіки: анатомічні та фізіологічні закономірності руху, навантаження на суглоби та м'язи.	Б2.У1. Здійснювати оцінку рухових функцій пацієнта з використанням біомеханічних та кінезіологічних підходів.	Б2.К1. Комунікація з пацієнтами/клієнтами та законними представниками щодо принципів безпечного руху, ергономіки та самопомоги.	Б2.В1. Персональна відповідальність за не дотримання етичних принципів та стандартів безпеки при роботі з пацієнтами/клієнтами.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	функціональної активності пацієнтів, профілактики професійних ризиків та оптимізації терапевтичного середовища.	Б2.32. Принципи кінезіології: м'язові патерни, типи рухів, функціональні пози. Б2.33. Механізми моторного контролю: нейрофізіологія руху, сенсомоторна інтеграція, навчання рухових навичок. Б2.34. Основи ергономіки: дизайн робочого простору, адаптація інструментів, профілактика перевантаження.	Б2.У2. За інструкцією ерготерапевта підбирати та демонструвати ергономічні рішення для побутових і професійних завдань. Б2.У3. Супроводжувати пацієнта/клієнта у виконанні вправ, що базуються на принципах моторного контролю. Б2.У4. Впроваджувати адаптивні техніки для зменшення фізичного навантаження на пацієнта/клієнта і медичний персонал. Б2. У5. Використовувати інструменти для оцінки ризиків, пов'язаних з руховою активністю.	Б2.К2. Ефективна взаємодія з пацієнтами/клієнтами та їх законними представниками ерготерапевтом, фізичним терапевтом, лікарем та іншими членами команди	Б2.В2. Персональна відповідальність за порушення виконання інструкцій/вказівок ерготерапевта та дотримання безпечного середовища терапії.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
			Б2. У6. Здатність адаптувати стиль комунікації до когнітивних та емоційних особливостей пацієнта.		
	Б3. Під керівництвом ерготерапевта оцінювати функціональний стан пацієнта/клієнта.	Б3.31. Базові принципи ерготерапії. Б3.32. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини та вплив патологічних процесів на функціональний стан. Б3.33. Основи клінічної діагностики, медичну термінологію та симптоматику захворювань, що впливають на виконання повсякденних дій.	Б3.У1. Проводити спостереження під час виконання реабілітаційної програми враховуючи рівень функціональної незалежності, рухові, когнітивні та психоемоційні можливості пацієнта/клієнта. Б3.У2. Використовувати результати стандартизованих методів, тестів та шкал оцінювання, адаптовані до стану та потреб конкретного пацієнта/клієнта.	Б3.К1. Професійно комунікувати з пацієнтом/клієнтом, їх законними представниками, іншими членами МДРК.	Б3.В1. Персональна відповідальність за коректне проведення спостережень, заповнення форм оцінки та передачу інформації ерготерапевту. Б3.В2. Персональна відповідальність за забезпечення захисту персональних даних пацієнта/клієнта відповідно до етичних норм та чинного законодавства.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		Б3.34. Методи та інструменти оцінювання функціонального стану пацієнта/клієнта, включно зі стандартизованими тестами й шкалами ерготерапії. Б3.35. Принципи спостереження, збору анамнезу та документування результатів оцінки для подальшого планування реабілітаційного процесу.	Б3.У3. Збирати анамнез і систематизує інформацію про стан здоров'я, умови життя, професійну діяльність та соціальне оточення пацієнта/клієнта.		Б3.В3. Персональна відповідальність за дотримання протоколів інфекційного контролю, ергономіки та професійної етики під час оцінювання.
	Б4. Здатність підбирати, готувати необхідні засоби, матеріали та адаптивне обладнання для виконання ІПР.	Б4.31. Класифікацію та призначення реабілітаційних засобів, адаптивного обладнання та допоміжних засобів реабілітації. Б4.32. Основи анатомії, ергономіки та функціонального аналізу діяльності для обґрунтованого вибору засобів.	Б4.У1. Визначити потребу в конкретних допоміжних засобах реабілітації, адаптивного обладнання/одягу відповідно до ІПР та функціонального стану пацієнта/клієнта.	Б4.К1. Узгоджувати з ерготерапевтом вибір допоміжних засобів реабілітації та адаптивного обладнання, з урахуванням функціональних потреб пацієнта/клієнта.	Б4.В1. Персональна відповідальність за підібрані допоміжні засоби реабілітації відповідно цілям ІПР та функціональним можливостям пацієнта/клієнта відповідно до інструкцій ерготерапевта.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		Б4.33. Стандарти безпеки, гігієни та інфекційного контролю при роботі з обладнанням. Б4.34. Принципи індивідуалізації реабілітаційного втручання згідно з ІПР. Б4.35. Етичні та правові аспекти використання допоміжних засобів (включно з інформованою згодою пацієнта). Б4.36. Основи технічного обслуговування, зберігання та підготовки обладнання до використання.	Б4.У2. Проводити підготовку матеріалів та адаптивного обладнання до використання (очищення, налаштування, перевірка справності тощо). Б4.У3. Адаптувати/налаштувати засоби під індивідуальні особливості пацієнта/клієнта (регулювання висоти, кута нахилу, фіксації тощо). Б4.У4. Взаємодіяти з ерготерапевтом для уточнення специфікацій обладнання та його відповідності цілям ІПР.	Б4.К2. Інформувати пацієнта/клієнта про призначення, правила використання та безпеку адаптивного обладнання. Б4.К3. Активно слухати та враховувати зворотний зв'язок пацієнта/клієнта щодо зручності та ефективності використаних засобів. Б4.К4. Професійна взаємодія з іншими членами мультидисциплінарної команди.	Б4.В2. Персональна відповідальність за дотримання стандартів безпеки, гігієни та інструкцій щодо використання обладнання. Б4.В3. Персональна відповідальність за своєчасне повідомлення про несправності допоміжних засобів реабілітації, адаптивного обладнання матеріально-відповідальних працівників. Б4.В4. Персональна відповідальність за дотримання етичних норм щодо автономії пацієнта, конфіденційності та інформованої згоди.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		Б4.37. Дотримуватися правил безпеки та інфекційного контролю під час виконання програми реабілітації пацієнта/клієнта.			
	Б5. Здатність виконувати програму ерготерапевтичного втручання під керівництвом ерготерапевта.	Б5.31. Основи ерготерапії: цілі, принципи, етапи та методи реабілітаційного втручання. Б5.32. Структуру та зміст індивідуального плану реабілітації (ІПР). 5.33. Типи функціональних порушень та відповідні ерготерапевтичні стратегії. Б5.34. Принципи безпечного виконання вправ, активностей та використання обладнання. Б5.35. Основи мотивації, поведінкової підтримки та адаптації середовища.	Б5.У1. Реалізувати заплановані втручання згідно з ІПР: допомога у виконанні вправ, активностей, тренувань тощо. Б5.У2. Використовувати адаптивне обладнання, допоміжні засоби реабілітації та модифікації середовища. Б5.У3. Спостерігати за реакцією пацієнта/клієнта, фіксація труднощів, змін у функціональному стані під час втручання.	Б5.К1. Узгоджувати дії з ерготерапевтом: уточнення завдань відповідно до цілей реабілітації, інструкцій, очікуваних результатів. Б5.К2. Комунікація з пацієнтом/клієнтом через вербальне та невербальне заохочення, пояснення мети втручання.	Б5.В1. Персональна відповідальність за виконання програми реабілітації. Б5.В2. Персональна відповідальність за своєчасне інформування ерготерапевта про виявленні реакції пацієнта/клієнта на незручності, труднощі та втому при виконанні ІПР.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		Б5.36. Етичні норми взаємодії з пацієнтом, включно з інформованою згодою та повагою до автономії.	Б5.У4. Забезпечувати фізичну та емоційну безпеку пацієнта/клієнта під час втручання. Б5.У5. Гнучке реагування на індивідуальні потреби пацієнта/клієнта відповідно до ІПР. Б5.У6. Ведення документації щодо виконаних заходів, часу, результатів, труднощів.	Б5.К3. Збирати зворотній зв'язок від пацієнта/клієнта щодо зручності, ефективності, труднощів та втоми. Б5.К4. Повідомляти ерготерапевта про перебіг втручання, спостереження, потребу в корекції. Б5.К5. Взаємодіяти з іншими членами мультидисциплінарної команди.	
Предмети та засоби праці: Законодавчі та нормативно-правові документи: - Доступ до нормативно-правових документів Фахова література: - Вільний доступ до фахової літератури. Документація: - Внутрішні нормативні документації закладу охорони здоров'я.					

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
Допоміжні засоби реабілітації: адаптивне столове приладдя (дошки, тертки, ножі, ложки, виделки, чашки, тарілки із бортиками тощо), накладки на ручки та столове приладдя, спеціальні ножиці, антиковзні килимки, накладки для унітазу, стільці для душу, поручні та опори, адаптивні клавіатури та миші, ергономічні ручки для письма, приладдя для виконання гігієнічних процедур, сенсорні м'ячі, балансувальні дошки, тренажери для дрібної моторики, розділювачі для пальців, ортези, адаптивний одяг із липучками або магнітними застібками, компресійні рукави та жилети, адаптивні взуттєві застібки, підставки для книги або планшета, ходунки, тростини, візочки для активного пересування, сидіння з регулюванням висоти, рукавиці для сенсорної інтеграції, тренажери для координації рук, мотиваційні іграшки для моторики, килимки для масажу стоп, системи вертикалізації тощо. Кабінет/зала асистивних технологій. Засоби індивідуального захисту.					
В. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах.	В1. Здатність надавати домедичну допомогу при невідкладних станах різним віковим категоріям пацієнтів/клієнтів.	В1.31. Знати анатомію людини. В1.32. Знати фізіологію людини. В1.33. Знати загрозливі стани для пацієнта/клієнта. В1.34. Знати принципи надання домедичної допомоги. В1.35. Знати ознаки раптової зупинки кровообігу.	В1.У1. Розпізнавати стани, що потребують негайної домедичної допомоги. В1.У2. Оцінювати власну безпеку. В1.У3. Визначати рівень свідомості пацієнта/клієнта. В1.У4. Надавати домедичну допомогу в разі виникнення у пацієнта/клієнта невідкладного стану, який може загрожувати життю.	В1.К1. Здатність здійснювати збір анамнезу/інформації у пацієнта/оточуючих. В1.К2. Здійснювати виклик профільних спеціалістів (за наявності) екстреної медичної допомоги у ЗОЗ. В1.К3. Здатність підтримувати зв'язок з оперативно-диспетчерським управлінням Центру ЕМД.	В1.В1. Нести відповідальність за ненадання/ несвоєчасне/ неякісне надання домедичної допомоги.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		B1. 36. Знати алгоритм надання домедичної допомоги DRS CABC.	B1.Y5. Проводити серцево-легеневу реанімацію при раптовій зупинці кровообігу. B1.Y6. Вміти використовувати підручні засоби для надання домедичної допомоги. A1.Y7. Вміти дотримуватися та виконувати алгоритм DRS CABC.		
Предмети та засоби праці: Законодавчі та нормативно-правові документи: - Законодавчі та чинні нормативно-правові акти, що регламентують роботу закладів охорони здоров'я України Документація: - Внутрішні нормативні документації закладу охорони здоров'я. Засоби зв'язку. Витратні матеріали: засоби індивідуального захисту (рукавички, маски медичні, респіратори); дезінфікуючі розчини: для гігієнічної обробки рук, дезінфекції поверхонь. Медичні вироби: аптечка домедичної допомоги, засоби зупинки критичної/масивної кровотечі (турнікети, кровоспинні бандажі, бинти для тампонади рани), назофарингіальні повітроводи, маски/плівки клапани для проведення серцево-легеневої реанімації, перев'язувальний матеріал, тощо.					
Г. Гендерна етика в діяльності асистента ерготерапевта	Г1. Здатність здійснювати професійну діяльність на засадах гендерної	Г1.31. Законодавчі та нормативно-правові акти, які регулюють питання гендерної рівності в	Г1.Y1. Дотримуватись положень та вимог законодавчих, нормативно-правових	Г1.K1. Використовувати гендерно чутливу комунікацію,	Г1.B1. Персональна відповідати за дотримання вимог законодавчих та

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	компетентності	Україні. Г1.32. Положення та сутність гендерного підходу, сучасні тенденції та проблеми гендерної рівності в суспільстві, особливості гендерної соціалізації, механізми дії гендерних стереотипів. Г1.33. Теоретичні та практичні аспекти гендерно чутливого та перетворюючого/трансформуючого підходу в системі охорони здоров'я.	актів і документів, що визначають формування та реалізацію політики, програм та послуг охорони здоров'я відповідно до специфічних соціальних, культурних, економічних, політичних та інших характеристик умов життя та потреб представників усіх гендерних груп. Г1.У2. Розпізнавати гендерні аспекти проблем та застосовувати поведінкові навички, спрямовані на руйнування гендерних стереотипів та утвердження ідеї гендерної рівності.	передавати інформацію вербально й невербально у такий спосіб, що підтримує гендерну рівність.	нормативно-правових актів, які регулюють питання гендерної рівності в Україні.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
			Г1.У3. Використовувати гендерно чутливі комунікацію, передавати інформацію вербально й невербально у такий спосіб, що підтримує гендерну рівність. Г1.У4. Розуміти та задовольняти потреби пацієнтів без транслювання гендерних стереотипів.		
Д. Безперервний професійний розвиток, збереження власного ментального здоров'я	Д 1. Здатність до здійснення безперервного професійного розвитку.	Д1.31. Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я. Д1.32. Інформацію про вимоги та принципи здійснення безперервного професійного розвитку згідно з Положенням про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.	Д1.У1. Здійснювати безперервний професійний розвиток шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я. Д1.У3. Формувати особисте освітнє професійне портфоліо за результатами проходження заходів безперервного професійного розвитку.	Д1.К1. Налагоджувати взаємодію із закладами вищої освіти.	Д1.В1. Особиста відповідальність за безперервний професійний розвиток. Д1.В2. Безпосередній керівник здійснює контроль за виконанням вимог Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
				Д1.К2. Взаємодія з безпосереднім керівником щодо формування особистого освітнього професійного портфоліо за результатами проходження заходів безперервного професійного розвитку (відділ кадрів/відділ по роботі з персоналом тощо).	
	Д2. Здатність оцінити та удосконалювати власну цифрову компетентність та грамотність.	Д2.31. Структура та зміст Рамки цифрової компетентності працівника охорони здоров'я.	Д2.У1. Аналізувати рівень власної цифрової обізнаності та формувати особисту програму розвитку цифрової компетентності, використовувати відкриті цифрові освітні ресурси, здобувати знання у сфері охорони здоров'я за допомогою ЦТ.	Д2.К1. Налагоджувати взаємодію з провайдерами цифрової освіти.	Д2.В1. Особиста відповідальність за якість власної цифрової обізнаності.
	Д3. Здатність	Д3.31. Основи філософії та	Д3.У1. Здійснювати	Д3К1. Чітко та	Д3.В1. Нести

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	пропагувати цінності та філософію ерготерапії.	принципи ерготерапії, концепції заняттєвої активності, участі, клієнтоцентричності та холістичного підходу, моделі ерготерапії. ДЗ.32. Сучасні тенденції розвитку ерготерапії на національному та міжнародному рівнях. ДЗ.33. Засади комунікації та професійної етики, публічних виступів і професійного позиціонування. ДЗ.34. Принципи професійного представництва. ДЗ.35. Методи поширення наукової та професійної інформації.	популяризацію філософії, цінностей та ролі ерготерапії у суспільстві. ДЗ.У2. Брати участь в інформаційно-просвітницьких заходах щодо значення ерготерапії для добробуту населення. ДЗ.У3. Забезпечувати етичне та професійне представництво ерготерапії в міждисциплінарних командах. ДЗ.У4. Інтерпретувати та поширювати наукові результати з ерготерапії для підтримки іміджу професії	переконливо доносити вагомість внеску ерготерапії у добробут окремих осіб, груп, популяцій. ДЗ.К2. Аргументувати економічну доцільність започаткування і розвитку ерготерапевтичних послуг. ДЗ.К3. Використовувати сучасні засоби комунікації для представлення професії в публічному просторі.	персональну відповідальність за дії щодо популяризації ерготерапії на рівні взаємодії з клієнтами/пацієнтами, їх родинами, громадськістю та органами влади та іншими заінтересованими особами.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
			ДЗ.У6. Сприяти розвитку професійних спільнот, участі у діяльності асоціацій, конференцій, проєктів ДЗ.У7. Підтримувати власний професійний імідж через безперервне навчання та саморефлексію		
	Д4. Здатність до збереження власного ментального здоров'я.	Д4.31. Складові ментального здоров'я за ВООЗ. Д4.32. Знати основні методики збереження власного ментального здоров'я.	Д4.У1. Підтримувати власне ментальне здоров'я та здійснювати профілактику «професійного вигорання». Д4.У2. Оцінити стан власного ментального здоров'я та, за потреби, звернутися в центр підтримки ментального здоров'я.	Д4.К1. Налагоджувати взаємодію з професіоналами центрів підтримки ментального здоров'я. Д4.К2. Налагоджувати взаємодію з колегами.	Д4.В1. Персональна відповідальність за збереження власного ментального здоров'я.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
			Д4.У3. Оцінити стан ментального здоров'я колег та спрямувати у центр підтримки ментального здоров'я за потреби.		

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями.

Асистент ерготерапевта виконує перелік трудових функцій, визначених розділом V цього стандарту під контролем лікаря фізичної та реабілітаційної медицини. Асистент ерготерапевта діє в межах делегованих повноважень, дотримуючись професійних, етичних та безпекових стандартів, забезпечуючи міжпрофесійну взаємодію та підтримку пацієнта/клієнта у досягненні реабілітаційних цілей.

Трудова функція (умовне позначення)	Загальна назва професійних кваліфікацій у межах професійного стандарту: Асистент ерготерапевта
--	---

	Асистент ерготерапевта базовий рівень
А	А1 – А7
Б	Б1 – Б5
В	В1
Г	Г1
Д	Д1- Д4

Підвищення рівня професійної кваліфікації (присвоєння відповідного рівня професійної кваліфікації) повинно передбачати поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, визначених розділом VI цього стандарту, що має забезпечити поліпшення якості та ефективності виконання вищенаведених трудових функцій, пов'язаних зі здійсненням реабілітаційної, які спрямовані на відновлення, підтримку, компенсацію та покращення функціональних можливостей пацієнтів, підвищенні їхньої якості життя та сприянні соціальній адаптації.

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту.

1. Повне найменування розробника професійного стандарту.

ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» спільно з Товариством Червоного хреста України.

Склад робочої групи/Учасники робочої групи:

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт.

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проекту професійного стандарту.

4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні або Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні про погодження проекту професійного стандарту.

VIII. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

Грудень 2030 р